

SOKOLSKÝ VĚSTNÍK

TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA "SOKOL" V SYDNEY

Číslo 3.

Ročník III.

Březen 1959.

PRVNÍ STAROSTA SYDNEYSKÉ JEDNOTY ZEMŘEL.

Dne 25. února 1959 zemřel v Hobartu po delší těžké nemoci bratr J o s e f F e d e r m a n n .

Od svého mládí byl členem sokolského bratrstva a sokolská výchova ho provázela celým životem. Byl opravdovým bojovníkem za právo a spravedlnost a tyto zásady uplatňoval jako politický pracovník v boji proti komunismu, v němž viděl největší neštěstí našeho národa. Proto také po únoru 1948 musel pro nesmlouvavý protikomunistický postoj tajně opustit rodinu a vlast a odejít do zahraničí.

Krátce po příjezdu do Austrálie se dává spolu s jinými sokolskými nadšenci do práce a výsledek bylo ustavení jednoty Sokol Sydney, jejímž prvním starostou byl jednomyslně zvolen. Jednotu vedl v jejích prvních měsících života obětavě a svědomitě. Přes svůj věk a vzdálenost svého bydliště 40 mil (Walgrove, autobusem ze St. Marys) nevynechal jedno cvičení a výborovou schůzi, protože si byl plně vědom skutečnosti, že mladá jednota potřebuje toho největšího pracovního vypětí, aby zůstala při životě. V roce 1952 z existenčních důvodů opouští bratr Federmann Sydney. Zůstal však stále v písemném styku s jednotou a velmi těžce nesl dobu, kdy nebyla vyvíjena žádná činnost. Když v roce 1957 dostal první Sokolský Věstník, jeho radost ze znovuoživení jednoty byla upřímná, protože víra v její budoucnost ho nezklamala. Zákeřná choroba mu však nedovolila dočkat se té nejkrásnější chvíle, na kterou se tolik těšil a ve kterou věřil do posledního dechu svého života - n á v r a t u d o o s v o b o z e n é v l a s t i , kterou tolik miloval.--- Sokolstvo v něm ztrácí opravdového bratra. Jeho dílo však zůstalo a ti, kteří nastoupili na jeho místo, budou pokračovat v této práci až do chvíle, kdy se budou moci vrátit do svobodné země svých otců, kde vyřídí vzkaz jeho drahým, že do poslední chvíle zůstal tím, jakým ho znali. Člověkem čestným, opravdovým vlastencem, který nikdy nezradil.

Milý bratře Federmanne, Tvé jméno jednota nikdy nezapomene. S Tvým jménem po věčné časy bude spojeno založení sokolské jednoty v Sydney. Budiž Ti tato země, která se stala Tvojí druhou vlastí, lehou.

Čest Tvoji památce.

Vojtěch Vávra.

Sokolové v Sydney nikdy nezapomenou!

UMĚLECKÁ BESEDA NAŠÍ JEDNOTY.

Přede dvěma týdny byli jsme svědky zahajovacího představení našeho divadelního odboru. Jeho úspěch a význam jsme stručně zhodnotili na jiném místě našeho "Věstníku". Jsme právem pyšní na své sestry a bratry. Dokázali, co dovede nadšení a poctivá práce. Teď je na nás uměnímilovných, abychom toto úsilí rozvinuli i na poli české literatury a hudby. Ustavujeme při naší jednotě Uměleckou besedu a zveme sestry, bratry a všechny krajany vůbec ku radostné a úspěšné spolupráci.

Můžeme prozradit, že jak řada členů naší jednoty tak i uměnímilovných nečlenů nám přislíbila svou pomoc uvést v život reprodukci našeho pokladu písemnictví a hudby.

Mnozí z vás ani netuší, jaké krásy a umělecké požitky jsou už na dosah ruky a jen čekají na své uvedení. Zahájíme oběma řadami Dvořákových Slovanských tanců v podání České filharmonie pod taktovkou Václava Talicha. Připravíme poslech Prodané nevěsty, Hubičky, Dalibora a Rusalky, vše v provedení Národního divadla s nejlepšími jeho dirigenty a solisty. Následovat bude Dvořákův Pražský karneval, jeho koncert pro čelo s průvodem orchestru, Slovanské rapsodie č. 1. a č. 2, Dumky, Rondo a Mazurek, Novosvětská symfonie, operní scény z Jakobína a jako vyvrcholení našeho programu Smetanova Má vlast.

Budou k nám promlouvat Svatopluka Čecha sousedé "Ve stínu lípy", verše Jana Nerudy, Jaroslava Vrchlického a jiných velikánů naší literatury. Poslechneme si jedinečné povídky Čapkovi z obou kapes a vše hodnotné, co je a bude po ruce. Řečí vázanou i prosou, nesmrtelnými melodiemi naší hudby, jež podmanila celý svět a nepochybně dobyde i srdce našich australských přátel vracet se k nám bude odkaz domova, neboť co srdce pojí moře nerozdvojí.

Bude na každém z nás obohatit náš kulturní život propůjčením příspěvků z vaší knihovny nebo z vašich desek. Jest jen na nás, abychom odloživše malicherné, jež nás dosud dělilo, se po tolika promarněných letech sešli při krásách našich kulturních hodnot. Jsouť příliš povznášející, aby i nadále mohly být ponechávány v zapomenutí. Budtež tedy vzkříšeny i u nás v Sydney ku cti a slávě naší minulosti v nezdolné víře v pravdu slov Libušiných.

Hlaste se do naší Umělecké besedy u sestry K. Mojžišové, nebo P.O. BOX 123, Broadway, nebo volejte tel. číslo YX 7874. Uvítáme vaši spolupráci i příslib účasti vaší a podle počtu přihlášek připravíme rozsah našich literárně hudebních svátků.

A kdybychom seznámili i jenom náš dorost a mladou generaci s poklady našich krásných umění, nebude to už radostným zadostiučiněním a pobídkou k činnosti trvalé? Což si tím nevrátíme duševní a umělecké znovuprožití domova dočasně ztraceného?

Prosíme, přijměte naši výzvu tak upřímně a bezvýhradně, jak cele jest námi myšlena a cítěna.

Vítejte nám, drahé Vy verše a zpěvy z té země milované od Šumavy k Tatrám!

Přípravný výbor Umělecké besedy -
Tělocvičné jednoty Sokol Sydney.

POZOR! V sobotu dne 18. dubna t.r. pořádá naše těl.jednota **POZOR!** "VINOBRANÍ" v Maccabean Hall, Darlinghurst Rd., Darlinghurst, King 'SX'.

CO MUSÍME VĚDĚT.
(pokračování)

V Kolíně vznikl nákladem knihkupce Peka neodvislý časopis "Bo-rec", který působil několik let a utkával se v častých polemikách s Českou obcí sokolskou i jejími činovníky, až zanikl v sociálně demokratickém hnutí. Jednoty tu a tam působící v Dolních Rakousích založily si vlastní župu *D o l n o r a k o u s k o u*, která vyvíjela samostatnou činnost mimo obě Obce. Česká obec sokolská uspořádala zájezd do Postojné a vyslala deputaci do Lyonu. V Postojné vystoupilo družstvo Sokola Pražského a župy Podbělohorské. Pozorovatelé byli vysláni na slet německých turnerů ve Vratislavi. Výbor ČOS se usnesl založiti Svaz Československého Sokolstva a schválil jeho stanovy, jež byly předloženy úřadům.

V sokolském životě počíná se ozývat zvláštní proud, čelící proti závodům a vrcholným cvikům pod heslem t.zv. "*l i d o v é h o t ě l o c v i k u*", který získává neočekávaně posilu v náhlé smrti vynikajícího borce sokolského Karla Hrona při cvičení v Sokole v Karlíně 5. července 1894.

Svoji vlastní budovu otvírá také mimo jiné Sokol Kralupy n.Vlt. Radikální vlastenecké hnutí pokračuje. Dostává se mu vedoucího orgánu v Radikálních listech a zvláštního sociálního tónu v "Písních otroka", které v tomto roce 1894 vydává nákladem Topičovým Svatopluk Čech. Tak dochází k významnému roku 1895, který je důležitým mezníkem v dějinách Sokola i národa. Nejdůležitějšími událostmi jsou v tomto roce po stránce sokolské III. slet a v pořadí sice třetí, ale dále jako první označovaný valný sjezd, po stránce národní Národopisná výstava, pád vlády hraběte Badeniho a obstrukce českých poslanců na zemském sněmu.

V roce 1895 byla konána v Praze velká *n á r o d o p i s n á v ý s t a v a*, jíž předcházely v letech 1893-4 předběžné krajské výstavy v rozmanitých městech. Obec sokolská dlouho uvažovala, jak se výstavy účastniti a rozpor byl hlavně v tom, má-li býti účast Sokolstva na výstavě uskutečněna opět v samostatném pavilonu, jak tomu bylo na výstavě jubilejní a jak to navrhoval t.zv. národopisný odbor v čele s dr. Kreslem, či má-li se spokojiti pouze expozicí v rámci jiných organizací. Rozhodnutí padlo po několika změnách teprve po předložení podrobného rozpočtu a vyznělo pro samostatný pavilon, který byl po výstavě prodán na tělocvičnu Sokolu v Huntířově. Celý podnik skončil velkým schodkem 563 zlatých, jež bylo nutno uhraditi z příjmů sletových. Z výstavy však zbylo mnoho předmětů, které s některými předměty z výstavy v roce 1891 daly základ *s o k o l s k é m u m u s e u*. Také v rámci této výstavy byl uspořádán *s l e t v p o ř a d í III.*, jehož cvičiště mělo býti po vzoru II. sletu přímo na výstavišti a to na návsi české vesnice, která tvořila jádro výstavy. Na jaře roku 1895 však se z předběžných přihlášek zjistilo, že tato plocha nestačí pro všechny cvičence. Bylo tedy v poslední chvíli rozhodnuto zbudovati vlastní cvičiště po prvé na velké pláni na Letné, kde byla pak sletiště řady dalších sletů. Všichni cvičenci jak při pořadových, tak při prostných byli již v jednotném cvičebním úboru, to jest v modrých cvičebních kalhotách a v bílém tílku. Je to úbor, jehož se užívá podnes.

Upravitel: J. Křepela.

MÁME V SYDNEY OPĚT ČESKÉ DIVADLO.

Divadelní odbor těl. jednoty Sokol Sydney představil se nám v sobotu dne 7.3.t.r.v rámci oslav nar. T.G.M.veselohrou Olgy Scheinpflugové "Okénko".Svým prvním vystoupením se odbor zapsal do našich srdcí nezapomenutelným večerem zdravého smíchu a pobavení,jakého jsme v krajan-ském prostředí dlouho postrádali. Dal nám novou naději,že s prken,kte- rá znamenají svět,bude zase bohda často slyšet sladkou mateřštinu.Byl to především triumf Vl.Vlažné.Její role pražské domovnice byla v pravém slova smyslu nabyta blahoslave- nou chudých prostotou,rázovitostí a živelností milující matky,jak si ji nelze lépe představit.

Docent Johánek dr.Kříž překvapil příjemně v každém směru.Dojímal svou profesorskou roztržitostí,nai- ností a svým trpným postojem k vše- mu pozemskému.Dr.Pleva našeho sta- rého známého Levinského byl nepopí- ratelným pokrokem jeho hereckého snažení a novým příslibem do bu- doucna.Pražský flákač Zacharův okou- zloval svým pepíctvím a zživoťnil figurku v nejlepší tradici předměst- ského podzemí.Dcerka domovnice hra- ná Vendulkou Kabrielovou byla mi- loučká ve své nezkažené mladistvos- ti a věříme,že se s ní setkáme na scéně i příště.Jiným milým překva- pením byl student Divíšek Doležalův slunný a ostýchavý,že byla radost se na něho podívat.Dobře se zhosti- li svých úloh i policejní komisař Pestínského a druhý flákač Pestín- ského mladšího.

Scéna sama byla vtipně a vkusně řešena v duchu že "chudý musí mít za ušima".

Vy všichni,kteří jste dříve v Sydney do divadla chodívali a ten- tokrát nepřišli,můžete jen a jen litovat.Zářící tváře odcházejícího obecenstva,jež odměňovalo každou zdařilou scénu výbuchy smíchu a nadšeným potleskem,byly nejlepším

důkazem zdaru představení.Díky vám a - brzy na shledanou. H.P.

NA OKRAJ "OKÉNKA".

"Díky Bohu,tak to máme za sebou"- vzdychli jsme si všichni v sobotu večer po skončení posledního jedná- ní.Abyste pochopili tento náš povz- dech,chtěl bych vás zavést do záku- lisí našeho divadla a naznačit vám jak těžce jsme jej tvořili.Možná, že to zní jako omluva,ale raději bych chtěl tím,že poukáži na naše potíže,dosáhnouti vaší spolupráce, pomoci,podpory a pochopení.

Tedy OKENKO jsme začali nacvičo- vat po Novém roce,nědy koncem led- na.Proč tak pozdě?Ona totiž sestra Vlažná začala přidělovat role dlou- ho před tím;ale sestry a bratři, kteří před tím projevíli zájem ba i nadšení pro ochotnickou práci, brzy opět vychládali a odmítali nebo neměli čas.Na některých úlo- hách se vystřídali tři až čtyři, než ji někdo přijal definitivně. Týden před 7.březnem nám odřekl roli jeden nebratr.Nabídl se nám náповěda br.Doležal,že úlohu za- hraje.Byla to krátká,závěrečná ro- le ve 4.dějství a tak náповědu "zahrál"br.Zachar,který ve 4.jed- nání nevystupoval.

Zkoušek bylo celkem asi 8,z če- hož jenom 2 kompletní a na jevišti. Na více nebylo času.Jen ten,kdo už hrál ochotnické divadlo si dovede představit,jak se nám v sobotu ve- čer třásla kolena a hlasy.Měli jsme ovšem v našem středu zachrán- ce - ses.Vlažnou,která excelovala jako vždy a bratra Jirku náповědu, který zachranoval tonoucí.

Snažili jsme se vám opět po dlouhé době předvésti české divad- lo - nechť už vaše kritika jest jakákoliv slibujeme,že vám příští divadlo předvedeme dokonalejší.Dě- kujeme vám za návštěvu a potlesk - příště vás snad uvidíme ještě více.

B. Pestínský.

VINOBRANÍ.

Na Moravském Slovácku, jednom z nejkrásnějších krajů naší vlasti se na úrodných, k slunci obrácených stráních pěstuje vinná réva. Vinohrad je chloubou každého sedláka a věnuje mu největší péči. Obvykle má ve stráni také vykopán vlastní vinný sklep, kde za parného léta, ve zvláštní kořenné vůni mladého vína je hezké posedět - a popít. Sedlák, hostitel uřízne kus špeku (aby byl grunt) a pak se to pije. Když pak člověk vyjde do slunečného dne z šera sklepa - je mu tak, že by celý svět objímal. Všechny starosti a trápení zmizely.

Avšak v době zrání révy sedláci bedlivě hlídají, aby jim nikdo na hrozny nechodil a při dopadení jsou nemilosrdní a kouká z toho obecní šatlava.

V době, kdy se trhají zralé hrozny, se konají velké slavnosti vinobraní.

Naše jednota, pokračujíc i zde na posledním světadílu v starých národních tradicích, přenesla v sobotu 18. dubna do Maccabean Hall takovou slavnost vinobraní z Moravského Slovácka i s výzdobou sálu a byste se cítili opravdu na jihomoravském vinobraní někde na Kyjovsku, Hradišsku nebo v Pálavských kopcích. I hrozny vína tam budou na dosah ruky pro každého (ovšem pozor na hlídače - to vás čeká šatlava a vyplacení se), bude tam dost vína a jiného nápoje z oněch končin - slivovice a i ten "grunt" bude zahrnut ve vstupném a bude se podávat od začátku v 8 hodin do 11.

Naše členstvo, pokud je má, přijde v krojích, abychom skutečně utvořili moravsko-slovácké prostředí.

Rozšířená kapela bratra Vymyslického přispěje k dobré náladě a pobavení všech.

Jsme si jisti, že se skutečně pobavíte, neboť naše sokolské podniky už v Sydney mají svoji dobrou pověst.

H. Kabát.

ZPRÁVA VEDOUCÍHO SPORTOVNÍCH ODBŮRU.

Každé pondělí v sále Girl's High School Fort St. (vedle Harbour Bridge), hrajeme košíkovou, odbíjenou a stolní tenis.

3.3. SOKOL - ASHFIELD 26:38 (12:29)
Sestava: Prokop, Fojtásek, Zachar, Jonák, Čejka, Hosák, Mojžíš, Hanzal.

10.3. SOKOL - CORONATION 32:40 (20:17). V rušném rychlém zápase o bě mužstva se střídala ve vedení. Deset minut před koncem zápasu byl stav 32:32. A pak nám zapisovatel přestal psát dosažené koše.

17.3. SOKOL - CONCORD VIKINGS 34:15. V sestavě Hosák, Čejka, Zachar, Prokop, Jonák (střídal Šilhánek), Sokol podal dosud nejlepší výkon. Mužstvo dobře střílelo i kombinovalo a systém zonové obrany byl dodržován, hlavně v prvním poločase, kdy soupeř střílel pouze 2 koše. Za zraněného Fojtáka (nalomené prsty) hrál v obraně Hosák. Šuna zahrál na nezvyklém místě (v obraně) výborně. Šilhánek, který hraje svoji první sezonu se lepší zápas od zápasu. Družstvo SOKOLIA má po třetím kole soutěže 5 bodů.

24.3. SOKOL - CABANA 50:16 (24:8). Sokol vyhrál hladce.

31.3. SOKOL - HOTEL MAINBRIDGE 38:25 (18:13)
Sokol podal proti rychlému soupeři dobrý výkon. Obrana měla plné ruce práce s černým křídelným útočníkem, který byl neobyčejně rychlý a střílel téměř všechny soupeřovy koše. Jonák, který hrál ve výborné formě, obstaral střelbu, celkem 26 bodů. Zbývající koše: Zachar 9 a Hanzal střílel 3.

Sokol v předposledním kole je už na třetím místě s 11 body a skóre 158 : 112.

Poslední zápas 14.4. v 9 hodin K.G.P.

Všechny zápasy se hrají v High School Queen St., Croydon.

M. Zachar.

PRVNÍ SOKOLSKÝ VÝLET.

V neděli 22.března se slétlo hodně přes sto sokolů a sokolic na prvním sokolském výletu k nádhernému jezírku "Bent's Basin" asi 4 míle za Wallacia. Asi v 25 autech tam přijely celé rodiny se svými známými. Přivezli jsme sebou sportovní nářadí, dobrou náladu a ovšem také pravé české vuřty, dorty, pivo a vody. Vuřty sloužily nejenom k opékání na ohničku, ale byly také výhrami v plaveckých závodech. První cena 1 vuřt. Druhá cena půl vuřta (druhá půlka odměna hlasateli průběhu závodu), třetí cena - slupky s obou půlek. Mimo plaveckých závodů, závodilo se v pytli, po čtyřech, házely se kroužky - hlavně naše sestry si lámaly těla těžkými cviky yogo; bratři hráli se šipkami (darts) a ti, kteří si přišli odpočinout - užívali "dolce far niente". Celá nádherná kotlina, obklopená strmými skalami, hlaholila jásavou češtinou a nad táborem se třepetala naše sokolská vlajka. Zlatým hřebem dne bylo prokousávání se k dvoušilinku, uprostřed koláče, našimi dětmi. Tato atrakce přilákala nejenom i ty nejpohodlnější z našich, ale i Australany, tábořící tentokrát opodál. Nikdo se netopil, jen nějaké odřeniny byly od spadáných větví pod hladinou jezera.

Na táborák se zpěvy a povídáním tentokrát nedošlo. Blíží se zima, konec koupání, brzké stmívání - tedy příště.

H.K.

oooOooo

Adresy: J.Křepela, starosta, 43 Mons St., Lidcombe, N.S.W. Tel. YX 7874.
Redaktor: H.M.Kabát, 95 Wattle St., Punchbowl, N.S.W. Tel. UY 2902.
Jednatel: Ing. Miroslav Doležal, 400 Bourke St., Surry Hills, N.S.W.

oooOooo

ZPRÁVA SESTRY KNIHOVNIKA.

Protože není možno asi 150 knih nosit do každého cvičení, čtenáři hlase se u mne ve cvičení o seznam,

vyberte si knihy a na příštím cvičení vám je přinesu. Komu se to hodí, může si vyzvednout knihy přímo u mne v bytě (94 Cascade St., Paddington) denně mezi 6 až 8 večer. Nezapomente také po přiměřené době knihy vracet!!!

J.Záviská.

ZE SOKOLA SYDNEY.

+ Dostali jsme následující dopis až z Darwinu "Attached you will find my cheque for the sum of one quinea as a Gift to Sokol Sydney to meet its publishing expenses with the magazine you have been sending me for some time. S.T.

Děkujeme Vám touto cestou a těší nás, že tímto gestem ocenujete naši práci.

+ 28 února jednota konala Společenský večer, který byl tak pěkný, že se ozývalo mnoho hlasů, abychom brzy uspořádali nový. I finančně byl lepší než lonský, Seznamovací večírek.

+ V polovině května t.r. jednota hodlá uspořádat DĚTSKÉ ŠIBŘINKY. Bližší v příštím Věstníku!!!!!!

+ Na návrh br. náčelníka byl rozšířen cvičitelský sbor, jsou to: br. Fojtásek, Jansa, Křepela, Kučera, Mařík, Mestek, Zachar a Záviský. Vedoucím žáků br. Křepela, dorostu br. Jansa.

Sestry: Coufalová, Honzátková, Kartouzová, Mešteková a Pestínská. Vedoucí žákyn ses. Mešteková, dorostenek ses. Coufalová. Místonáčelník br. Jansa, místonáčelnice ses. Honzátková.

+ Výbor rozhodl, že nedá natisknout anglicko-česky "cihly" ve prospěch fondu sokolovny v hodnotě jednoho šíl. za kus. V příštím čísle vám sdělíme podrobnosti.

+ NEZAPOMĚŇTE: Poslední cvičení v Moore Park High School dne 10. dubna! 13. dubna v pondělí, opět cvičíme ve Fort St. Girl's High School!